

Yolların ömrü uzuyor, verimlilik artıyor

■ Esmâ Kocabaş Şahin

Yol teknolojilerinde gerçekleşen yenilikler, yolların ömrünü uzatmasının yanında büyük avantajları da beraberinde getiriyor. Çevre dostu olan bu gelişimler bakım masraflarını azaltırken, gürültü ve yıpranma gibi faktörleri de ortadan kaldırıyor

Tüm dünyada kabul gören modifiye bitüm polimeri; çatlak önleme, tekerlek izini minimuma indirme ve mevsimsel dayanıklılığı artırma amacıyla son zamanlarda öne çıkan yöntemlerden biri. İspanyol firma Dynasol da, son birkaç yıldır geliştirdiği kırkı aşkın ürün çeşidi ve Madrid'de bulunan teknoloji merkezi, Santander ve Altamira'daki uygulama laboratuvarı ile bu alanda çalışmalar yapıyor. Dynasol elastomerleri küresel olarak yolların ve otopanların asfalt emülsiyonlarının gücünü artırmak için tüm hava koşullarına dayanıklı çözüm olarak konumlandırılmış. Page firması da 2010'dan bu yana Türkiye pazarına Dynasol ürünlerini sunuyor. Page firması danışmanı Coşkun Ortaç, Dynasol ile tanışmalarını şu şekilde anlatıyor: "Dynasol Avrupa Sorumlusu ve Türkiye'den sorumlu Peveri Emanuele ile Dynasol Genel Satış Direktörü Jose Maria'nın İstanbul ve firmamız ziyareti sonrasındaki intibaları sonucu ısrarla bizimle çalışma isteği ile Page SBS departmanını kurarak Türkiye temsilciliği görevini yürütmeye başlamış oldu." Dynasol ürünlerinin üretimi şu an için Avrupa ve Afrika talepleri için Madrid'de, Kuzey ve Güney Amerika talepleri için Meksika'daki fabrikada gerçekleşiyor. Ortaç, Asya

ve civarı talepleri içinse, yakın zamanda Çin'de bir fabrikanın üretime geçeceği bilgisini vererek "Shell, BP, Total gibi firmalara tedarikçilik yapan Dynasol, böylece tüm ülkeler için hızlı ve rekabetçi bir üretici olma hedefine ulaşılacaktır" diyor.

Çevre dostu

Page, Dynasol ürünlerinden; Dynasol Calprene C501 SBS polimerinin Türkiye temsilciliğini gerçekleştiriyor. Bu; modifiye bitüm yollarda kalıcı deformasyon (tekerlek izi gibi) termal çatlamlar ve agreganın bağlayıcıdan ayrılması gibi bozulmaları önlemek amacıyla yapılan bir asfalt türü. Günümüzde üstyapı imalatlarında, özellikle de son yıllarda ülkemizde kullanım alanı genişletilmiş son projelerde sözleşme şartlarına eklenerek de kullanılmaya başlandı. Ortaç, asfalt kimyasalları kullanılarak asfaltın modifiye edilmesi durumunda, tekerlek izi oluşumu engellenmesi ve çatlak oluşumunun azalması dışında birtakım faktörlerin de öneminden bahsediyor. Bakım ve bakım masrafları azalması, çevre dostu oluşu, tekrar kullanılabilirliği, esnek uygulama imkanı, trafik ve tekerlek gürültüsünü azaltma faktörü, ka-

lıcı deformasyonlara karşı daha fazla direnci, daha yavaş ve uzun sürede yaşlanması, düşük ve yüksek sıcaklıklarda daha iyi performans vermesi, yolun yüzeyinin yağışlı mevsimlerde daha az su tutması nedeniyle görüş ve fren emniyetini artıran niteliklerinin ilave olması, önemli, ekonomik ve standart yükseltici bu faktörler arasında yer alıyor. Bu büyük avantajlar yol kullanım ömrünü uzatırken, bakım ve yenileme çalışmalarını büyük oranda düşürdüğü için, tamir veya onarım sırasında oluşacak trafik tıkanmalarını, şerit kapatmalarını da önüyor.

Karayolları'na yönelik çalışmalar

Ortaç, Page olarak Dynasol ile çalışmaya başladıktan sonra, ciddi bir iş programı yaptıklarını, ilgili seminer, fuar ve kongrelere katıldıklarını; ayrıca SBS kullanıcı firmalarını ziyaret ederek Dynasol Calprene C501 ürününün tanıtımını yaptıklarını; KGM ile kontak kurarak (PMB) Şartnamesine uygun Modifiye Bitüm Deneyleri'ni yaptırarak pazarlama faaliyetlerine başladıklarını belirtiyor. Dynasol ürünleri her ne kadar standart olarak üretilse de kullanılan ülkelerin mevsimsel hava şartları, o ülkede kullanılan, hatta ülkenin bölgeleri arasında bile farklılık gösteren bitümleri ile istenilen PMB Teknik şartnamesine uygun olan üretimi yapmak için gerekli ar-ge ve çabayı gösteriyor. Ortaç bu konuda "Biz bu aşamayı Dynasol ile birlikte yaşadık. İki ülke arasında değişik bitüm numuneleri transferi Meksika teknik grubu ve İspanya teknik gurubunun da büyük çabaları ile Türkiye Karayollarımızda ve TCK Akreditasyon kurumunun

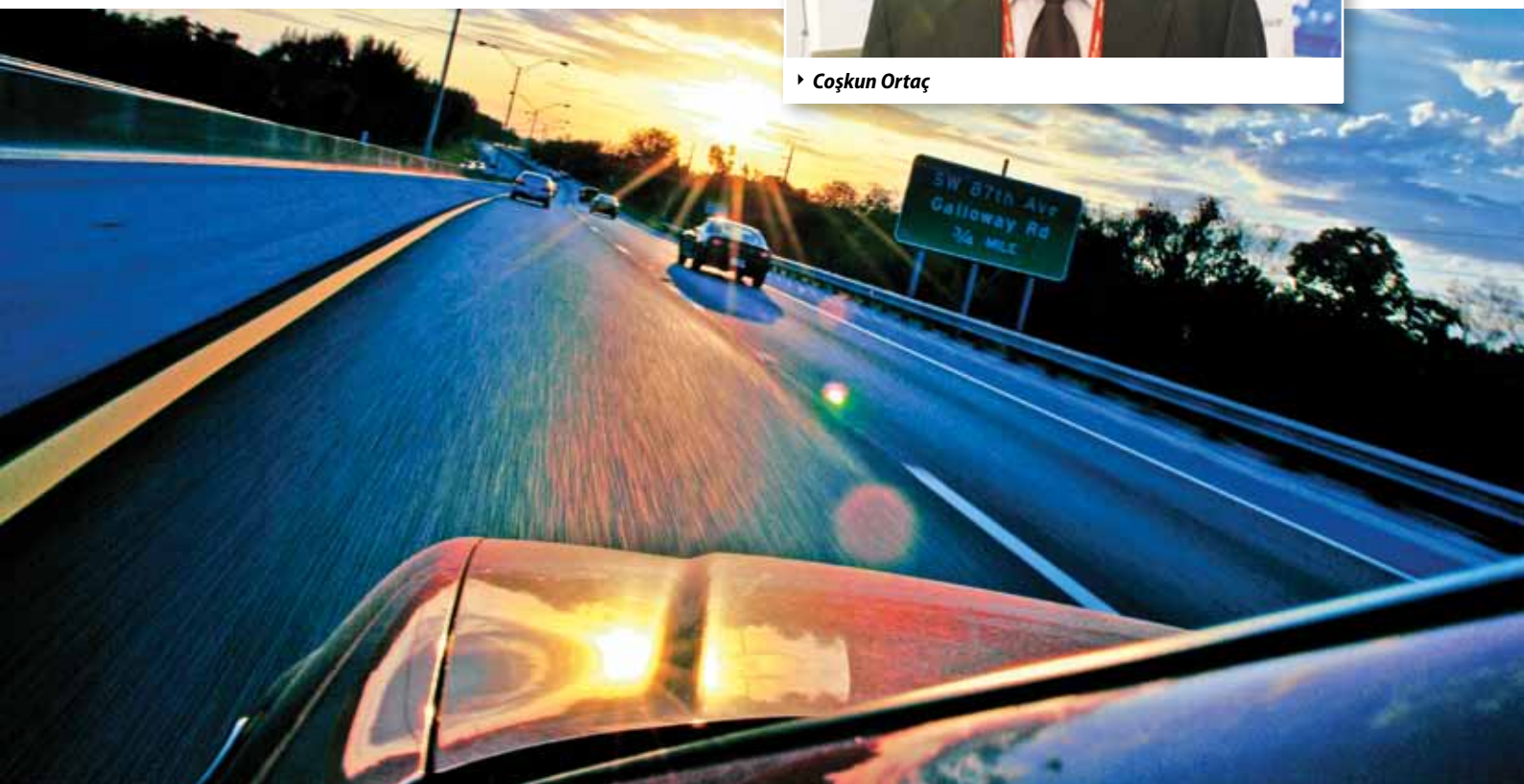
teknik verilerine uygun halde üretimi gerçekleştirilerek pazara girilmiştir" diyor ve ekliyor: "Ülkemiz şartları ve bitümlerine uygunluğu Calprene C501 SBS ürünü TC Karayolları Türk Akredidasyon Kurumu'nca yapılan Modifiye Bitüm Deneyi ile kanıtlanmış olup, ayrıca kullanıcı firmalarımızın Calprene C501 SBS ürününü kullanarak hazırlamış oldukları dizayn çalışmalarının testleri de aynı yönde olumlu olarak gelen bilgileri memnuniyet vericidir."

Plastik deformasyonu

Esnek üstyapı performansının göstergelerinden birisinin plastik deformasyonu olduğunu belirten Ortaç, yol yüzeyinde oluşan plastik deformasyonun yüklemeye bağlı olarak veya çevre etkilerinden özellikle aşırı sıcaktan ya da her ikisinden dolayı artabileceğini ifade ediyor ve "Asfalt kaplamalarda çok sık karşılaşılan kusurların giderilmesinde modifiye asfalt kullanımı gün geçtikçe artmaktadır" diyor. Bitümün modifikasyonundaki amaçlardan bir tanesinin bitüm-polimer karışımının dayanımını artırmak ve böyle-

► Coşkun Ortaç

ce yüksek sıcaklıklarda bu karışımın bozulmasını önlemek olduğu bilgisini veren Ortaç, bitüm modifikasyonunda en yaygın kullanılan termoplastik polimerlerin SBS (Stiren-Butadin-Stiren) olduğunu da söylüyor. Pek çok ülkede trafik yoğunluğunun, yük seviyesinin ve yasal dingil ağırlıklarının artması, dikkatleri plastik deformasyona çekiyor. Trafığe maruz her üstyapıda, her bir taşıtın geçmesi ile oluşan deformasyonların çoğunluğu, elastik olmasına rağmen plastik deformasyon oluşturuyor. Plastik deformasyonun esas nedeninin; aşınma, binder tabakalarının hepsinin ya da birinin stabilite yetersizliği olduğunu belirten Ortaç, gerek bağlayıcının gerekse karışımın stabilitesini artırmak amacıyla özellikle son 20 yıldır birçok katkı malzemesi geliştirilerek modifiye asfaltların elde edilmesi hususunda önemli gelişmeler elde edildiğini söylüyor.

Partner; Yıldız Asfalt

Dynasol Türkiye temsilciliğinin başlamasıyla Page, Ankara Genel Müdürlük başta olmak üzere Karayolları Bölge Müdürlükleri, üstyapı müdürlüklerini ziyaret ederek, ürün hakkında bilgi ve teknik doküman dağıtmış. Ayrıca Page Yıldız Asfalt firmasını partner seçmiş. Ortaç, ayrıca Ankara Karayolları Genel Müdürlüğü'nün katkıları ile muhtelif bölgelerden müdür ve yardımcılar, şube şefleri ile mühendislerine ve çeşitli kadrolarda görevli konu ile ilgili personele Dynasol yetkililerinin de katılımı ile 2010 yılında bir seminer verildiği bilgisini de ekliyor. "Mayıs 2012'de Ankara Marriot Otel'de APA Yayıncılık'ın önderliğinde yapılmış olan Asfaltta Geri Dönüşüm Teknikleri ve Uygulama-

E&E Kongresi'nde fikir alışverişi

Ortaç "Ayrıca Page olarak 13-15 Haziran 2012 Tarihinde İstanbul Lütfi Kırdar Kongre sarayında yapılmış olan 5.Eurasphalt & Eurbitumme Congress'e Dynasol'un direkt üretici olarak katılmasını sağladık ve orada standımızda birlikte gerek Karayolları Genel Müdürlüğü yetkilileri gerekse kullanıcı firma yetkilileri ile görüşme ve bilgi alışverişi imkanı bulduk" diyor. Ortaç ürünlerinden özellikle C 501 SBS polimerinin; Meksika ve İspanya fabrikalarındaki üretim aşamaları, içeriği, kullanım alanları ve oranları, fiyat performans oranları, üretim ve teslimat süreleri gibi teknik sorular hakkında bilgi verdiklerini de belirtiyor. Türkiye'de yapılmakta olan ve konularıyla ilgili tüm projelerin yakın ilgi ve takiplerinde olduğunu söyleyen Ortaç "Yıllardır yapılmış olan ve yapılmakta olan baraj, Hes, otoyol, demiryolu, sulama gibi projelerde hizmetleri olan Page; bu tür konuların takibini ve çalışmalarına başarıyla devam edecektir" diyor.

ları seminerinde bulunan standımızda Karayolları Genel Müdürlüğü, konularında uzman Ar-ge Dairesi müdür ve teknik kişileri ile karşılıklı bilgi paylaşımı yapıldı. Kendilerinden ziyadesiyle destek ve teknik yardım alışverişi imkanı bulduk" diyor. ●

